

Dlouhodobý plán EVVO pro Základní školu T.G.Masaryka Kutná Hora

Mgr. Petra Formáčková

ZŠ T.G.Masaryka Kutná Hora

2.9.2024

I. Obsah

I. Obsah.....	1
II. Identifikační údaje	2
II.1 Autorka	2
II.2 Prohlášení autora	2
II.3 Způsob tvorby práce.....	2
III. Dlouhodobé záměry	3
III.1. Popis současného stavu EVVO ve škole.....	3
III.2. Stanovení výchovně vzdělávacích cílů v oblasti EVVO	10
III.3. Podmínky pro realizaci výchovně vzdělávacích cílů EVVO	11
III.3.1. SWOT analýza.....	11
III.3.2 Realizační cíle v oblasti EV vycházející ze SWOT analýzy.....	14
Výchovně - vzdělávací cíle v EVVO:	17
Hlavní cíl č. I: žák si vytvoří pozitivní, odpovědný, ohleduplný vztah a přístup k životnímu prostředí, přírodě a rodnému kraji, úctu ke všemu živému.....	17
Hlavní cíl č. II.: žák dokáže popsat a vysvětlit hlavní globální problémy, jejich příčiny a možná řešení	23
Hlavní cíl č. III: Rozvinout větší iniciativu žáků, pedagogů a zaměstnanců v péči o prostředí školy .	26
IV. Roční plán EVVO na školní rok 2021/2022	28
V. Způsoby vyhodnocení ŠP EVVO.....	28
VI. Vytvoření a ověření nových výukových jednotek	29
VI.1 Výuková hodina na environmentální téma „NA STATKU“	29
VI.2 Projekt na environmentální téma – PROJEKT ROBINSON	34
VII. Zdroje	40
VIII. Přílohy	41
Propagace školní EVVO (komentář k prezentaci).....	41
Fotodokumentace z výukové hodiny Na statku	43
Pomůcky k projektu Robinson.....	49
Fotodokumentace (vlastní) k projektu Robinson	50

II. Identifikační údaje

II.1 Autorka

Jméno: Mgr. Petra Formáčková (učitelství 1. stupně základní školy)

Škola: ZŠ T. G. Masaryka, Jiráskovy sady 387, Kutná Hora

<http://www.zstgm.kutnahora.cz>

e-mail: petraformackova@email.cz, formackova@zstgm.kutnahora.cz

telefon: 722 949 265

II.2 Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně, s použitím uvedené literatury a konzultací školitele a konzultantky, jímž velmi děkuji.

II.3 Způsob tvorby práce

Školní program jsem zpracovala průběžně se zadanými úkoly. I když jsem několikrát byla v podstatě bezradná, neboť teorie EVVO pro mne byla velkou neznámou, ujišťovala jsem se o správnosti postupů dotazováním konzultantů (Romana Andrese, Ivy Nesvadbové). Průběžně jsem se k úkolům vracela, upravovala. Práci jsem konzultovala s konzultanty (výše jmenovaní), s vedením školy.

III. Dlouhodobé záměry

III.1. Popis současného stavu EVVO ve škole

Charakteristika školy

Název: Základní škola T. G. Masaryka Kutná Hora, Jiráskovy sady 387

Zřizovatel: Město Kutná Hora se sídlem Havlíčkovo nám. 552 284 01 Kutná Hora

Ředitelka školy: Mgr. Bc. Zdenka Mačinová

Zástupkyně ředitelky pro 1.st a ŠD : Mgr. Petra Formáčková

Zástupkyně ředitelky pro 2.st a AP, koordinátorka ŠVP: Mgr. Dana Mrňáková

Zástupkyně ředitelky pro prevenci sociálně patologických jevů: Mgr. Martina Knížková

Výchovné poradkyně: Mgr. Klára Peroutková (1.st), Mgr. Jana Červená (2.st)

Kariérový poradce: Mgr. Václav Schwarz

Školní psycholožka: Mgr. Olena Rassuzhdai

Speciální pedagožka: Mgr. Dagmar Zelenková

Koordinátorka mezinárodních aktivit : Mgr. Kateřina Opočenská

Koordinátor ICT: Mgr. Leon Machek

Koordinátorky EVVO: Mgr. Petra Formáčková (1.st.) a Mgr. Alena Voldřichová (2.st.)

Koordinátorka práce s žáky s OMJ: Mgr. Gabriela Müllerová

Úplnost, velikost školy

Základní škola T. G. Masaryka Kutná Hora, Jiráskovy sady 387 je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Škola se řadí svým počtem žáků mezi velké školy. Kapacita školy je 610 žáků, počet žáků: 515 (274/241) k 19.4. 2024. Škola poskytuje základní vzdělání, její činnost je vymezena školským zákonem č. 561/2004 Sb.

Součástí základní školy je školní družina. Předmět její činnosti je také vymezen výše jmenovaným zákonem.

Vybavení školy

Škola je umístěna v jedné dvoukřídlé budově, propojené tělocvičnou. Ve venkovním areálu se nachází sportovní hřiště. Bezbariérový přístup není vzhledem k historickému stylu budovy zajištěn. V případě nutnosti lze používat tzv. „schodolez“. Pro trávení volného času je k dispozici školní dvůr, hřiště, vyhrazené učebny, knihovna, terasa, aula. Žákům jsou k dispozici šatny.

Škola disponuje následujícími odbornými učebnami: biologie, cizí jazyky, fyzika, hudební výchova, chemie, ICT, praktické vyučování, tělocvična, výtvarná výchova, zeměpis.

Dále škola poskytuje žákům možnost pro připojení k internetu využít 30 pracovních stanic, specializované učebny, pracovní stanice ve třídách.

Učitelé mají k dispozici následující odborné kabinety: biologie, fyzika, chemie, ICT, praktické vyučování, tělesná výchova, výtvarná výchova, zeměpis.

Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí 32 pedagogů (5 mužů/ 27 žen) běžných kvalifikací, bez výjimečných dovedností, včetně ředitelky školy a jejích zástupkyň. Kvalifikovanost učitelského sboru se pohybuje v oblasti téměř 100 % (98%). Dále pak 7 vychovatelek, 10 asistentek pedagoga (z toho jsou 2 zároveň vychovatelky).

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolské (taktéž krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

Pravidelným projektem žáků 9. ročníku jsou absolventské práce. Žák by měl jejich vypracováním a obhajobou prokázat schopnost dlouhodobější samostatné práce, schopnost vyhledat a zpracovat informace, integrovat učivo více předmětů a nacházet souvislosti mezi jevy a poznatky, zpracovat text na počítači a svou práci pak před komisí prezentovat a obhájit.

Škola na mezinárodní úrovni spolupracuje formou jazykových pobytů a společnými projekty se zahraničním subjektem v rámci programu E-Twinning, Erasmus. Velkou zkušenost žáci získávají i v rodinách, kde jsou ubytováni. Vyzkouší si svou angličtinu, seznámí se s životem v zahraničí a pochopí, proč je pro nás znalost cizího jazyka tak důležitá. Hodláme dále rozvíjet tyto dovednosti a prohlubovat spolupráci se školami v zahraničí. Další možná realizovaná spolupráce může být s využitím znalosti druhých cizích jazyků – ruštiny a němčiny.

Další projekty:

Česko sportuje, Ovoce do škol, Rodiče vítání, e-Twinning, Den Země, Den Zdraví, Branný den, Lepší místo, projekt Krokus, projekt ZÁLOŽKA, Trenéři do škol, Obědy pro děti, Světové dědictví očima dětí, Ekoškola.

V průběhu školního roku je průběžně zařazováno projektové vyučování při dodržování zásad hygieny školní práce (přestávky, odpočinek, relaxace). Po dobu konání těchto a dalších školních akcí (např. sportovní a kulturní akce, projektové dny) odpadá výuka předmětů. Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolní (taktéž krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků. Všechny akce uvedené na seznamu školních projektů se uskuteční, pokud mají dostatečnou podporu ze strany vyučujících a žáků a nebrání jejich uskutečnění jiné okolnosti (např. počasí a lyžařský výcvik, jednorázové nahrazení novou vhodnou a zajímavější akcí a pod).

Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Zákonní zástupci jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně 3 krát ročně na třídních schůzkách, resp. konzultacích, v době pravidelných konzultačních hodin jednotlivých vyučujících 1krát týdně nebo po dohodě s vyučujícím samozřejmě kdykoliv. Mají možnost využívat i komunikace po internetu prostřednictvím webových aplikací programu Bakalář nebo emailových adres vyučujících. Jsou pravidelně informováni o akcích školy týkajících se ochrany životního prostředí (jak se mohou sami zapojit, přispět svými počínáním, chováním ke zlepšení stavu prostředí nejen školy, ale i města, nejbližšího okolí, ale i doma...). Zástupci rodičů žáků jednotlivých tříd tvoří Radu rodičů, která se pravidelně schází s vedením školy a předkládá podněty pro zkvalitnění práce školy. Také byla ustavena Školská rada ze 2 zástupců městského úřadu, 2 pedagogů a 2 zástupců rodičů.

Poradenské služby pro rodiče a jejich děti zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu, poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- kariérové poradenství, volba školy, poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků, metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky, poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Žákovský parlament ZŠ TGM

Žákovský parlament (dále ŽP) je partnerem vedení školy, zejména v otázkách chodu a organizace školy a výuky, prostředí školy, jednání a chování žáků, organizace školních a mimoškolních akcí, propagace školy a vytváření dobré školní prestiže.

Škola dále spolupracuje se zřizovatelem a dalšími institucemi působícími ve městě :

- s Policií ČR i Městskou policií KH (besedy, dopravní akce, ukázka výcviku), se Záchraným hasičským sborem (besedy, soutěže, ukázky práce a techniky, s Úřadem práce (besedy k výběru povolání), s různými občanskými sdruženími, s Eduzměnou (CPV Kutnohorsko)
- s Pedagogicko - psychologickou poradnou v Kutné Hoře, Střediskem výchovné péče Kolín, Kutná Hora;
- s organizací Pod Horami – spolupráce v environmentální výchově.

Nedílnou součástí výuky je využívání audiovizuální techniky a internetu, spolupráce s Městskou knihovnou v Kutné Hoře, návštěva výstav, besedy a živé ukázky ve spolupráci s občanskými sdruženími.

Další doporučené údaje

Škola je umístěna v centru města, v klidové zóně. Dvoukřídlá dvoupatrová budova základní školy je situována v oblasti malého parku v centru města a je rámována starší městskou zástavbou.

Jedná se o budovu s mnohaletou školní tradicí. Vyučování zde bylo zahájeno už v roce 1930. Po roce 1989 se změnil vzhled budovy. V zadním traktu byly přistaveny šatny s terasou, která je využívána pro pobyt žáků na čerstvém vzduchu o přestávkách a pro netradiční možnosti výuky.

Hygienické požadavky školy odpovídají vyhlášce č.410/2005 Sb. Do tříd byl zakoupen výškově stavitelný nábytek, byla provedena rekonstrukce osvětlení a žákovských i učitelských sociálních zařízení, výměna oken, dveří.

Žáci obvykle docházejí z blízkého i vzdálenějšího okolí. Pro přepravu do školy nejčastěji cestují pěšky nebo veřejnou hromadnou dopravou. Školu navštěvuje méně než 5 % žáků cizích státních příslušníků. Škola se nezabývá integrací žáků s tělesným handicapem.

Škola integruje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, na základě doporučení školského poradenského zařízení vypracovává individuální vzdělávací plány nebo plán pedagogické podpory.

Dále spolupracujeme s nadacemi Život dětem, fondem SIDUS (vracíme úsměv dětem).

Vzdělávací strategie školy (Charakteristika ŠVP)

Zaměření školy:

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Naším záměrem je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně.

Jelikož jsme škola s dlouholetou sportovní tradicí, chceme našim žákům nabízet možnost rozšířené výuky tělesné výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie školy

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- využívání různých zdrojů informací, kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, např. učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, v elektronické podobě, apod.), žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet
- využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (dialog, skupinové práce, projekty, moderní pedagogické trendy, atd.), kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní, např. škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – se školskou radou, školskými poradenskými centry, spolupráce s rodiči: osvěta, zapojení do projektů, spolupráce s institucemi (zapojení se do uklízení města a jeho okolí)

- kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní, např. žáci se účastní veřejných akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky
- proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem, školní parlament)
- kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní.

Jak byla EVVO doposud na škole realizována

- opakované projekty na téma třídění odpadů (celoškolní – Den Země, ročníkové projektové dny), sběr nebezpečného odpadu
- úklid okolí školy, města
- aktivní třídění odpadu (kontejnery, koše), sběr papíru a plodů pro zvěř
- sbíráme elektroodpad, hliník
- vycházky, exkurze zaměřené na náš region (krajina – různé ekosystémy v okolí školy, města)
- zapojení environmentální výchovy jako průřezového tématu (napříč předměty školního vzdělávacího programu)
- spolupráce s organizací Pod Horami

org. Pod Horami (Nabízí vzdělávací projekty a programy s regionální a environmentální tematikou i programy zaměřené na ochranu památek a kulturních hodnot. Organizují vzdělávací kurzy pro veřejnost a semináře pro pedagogy s akreditací DVPP i akce pro veřejnost.)

III.2. Stanovení výchovně vzdělávacích cílů v oblasti EVVO

Hlavní cíle školy v EVVO:

- škola naplní Metodický pokyn MŠMT k EVVO (rozvíjení klíčových kompetencí (definovaných v RVP) v kontextu vzájemných vztahů mezi člověkem a životním prostředím, s důrazem na vyvážené působení společenských a přírodních faktorů)
- škola bude i nadále pokračovat v procesu ekologického provozu školy (vytrvalé třídění odpadu a sběr, úspory vody a energií, regulace topení, neplýtvání materiálem, ozelenit školu, péče o živé organizmy, sezónní práce ve skleníku, pokud možno používat ekologicky šetrné čisticí prostředky)
- škola bude i nadále spolupracovat se středisky ekologické výchovy a ostatními subjekty zabývajícími se EVVO a ekologií
- škola by se měla pokusit rozvinout větší iniciativu žáků, pedagogů a zaměstnanců v péči o prostředí školy, okolí školy, obce (zájem, potlačování konzumního způsobu života...)

Hlavní cíle výchovy a vzdělávání žáků v EVVO:

- žák si vytvoří pozitivní, odpovědný, ohleduplný vztah a přístup k životnímu prostředí (bude si vážit všech forem života, ctít vše živé), životu, přírodě, rodnému městu, kraji ;
- žák dokáže odvodit, vysvětlit hlavní ekologické, enviromentální problémy, jejich příčiny a možná řešení (bude zodpovědný za své počínání vzhledem k budoucím generacím)
- rozvinout větší iniciativu žáků, pedagogů a zaměstnanců v péči o prostředí školy

III.3. Podmínky pro realizaci výchovně vzdělávacích cílů EVVO

III.3.1. SWOT analýza

Podmínky pro dosažení cílů EVVO na naší škole

V týdnu 20. – 24.11. 2017 jsem požádala kolegy a kolegyně z 1. I 2. stupně o setkání z důvodu vyplnění dotazníku k vypracování SWOT analýzy do závěrečné práce mého studia EVVO. Sešli jsme se na krátkou poradu z důvodu objasnění mého požadavku vůči nim. Vysvětlili jsme si pojmy, názvy, odborné termíny. Učitelům jsem pak ponechala několik dní na vyplnění dotazníku. SWOT analýza byla zaměřena na sedm dílčích oblastí EVVO: organizace výuky EVVO, zájmové vzdělávání, vzdělávání pedagogů, financování, spolupráce, provoz školy, role koordinátora.

Před samotnou prací jsem kolegy poprosila a vysvětlila, co je to SWOT analýza, co bude jejím výsledkem a co je jejich úkolem, čeho se mají vyvarovat. Úkolu se zhostili výborně, spolupracovali. Během schůzky jsem jim zdůraznila, aby nepsali návody na změnu, ale opravdu jen body k daným silným, slabým stránkám... Po zpracování SWOT analýzy jsem je seznámila s výsledky, se závěry.

S

Strenghts – silné stránky, Co se nám daří? Na čem můžeme stavět?

- zapojení většiny učitelů do realizace EV
- mezipředmětové vztahy, propojování, tématické exkurze
- průřezové téma EV v ŠVP do všech předmětů
- dobrá spolupráce s vedením školy
- dobrá spolupráce s koordinátorkou
- vzájemná komunikace mezi pedagogy
- třídění odpadu – koše na všech chodbách a v některých učebnách
- celoroční sběr papíru, hliníku, léčivých bylin, kůry, kaštanů, žaludů
- vybavení školy – koše, interaktiv. tabule, dataprojektory, počítačové učebny ...
- podpora vedení
- vlastní školní projekty (Den Země, Den zdraví, Branný den, Mladý Demosthenes, vlastní miniprojekty ve třídách – Svátek zvířat, atd.)
- nadšení a chuť učitelů

- využívání přírodních materiálů ve výuce
- skleník na terase
- spolupráce s jinými organizacemi (obzvláště POD HORAMI, Danemark, Psí útulek KH)
- pobyty dětí v přírodě

W

Weaknesses – slabé stránky, Co se nám nedaří? Kde máme problémy?

- chybějící čas
- chybějící školní zahrada, pozemek
- nedostatek financí
- podceňování ekologické situace obecně
- zodpovědnost za životní prostředí každého z nás

O

Oportunities – příležitosti, Čeho by se dalo využít?

- poloha školy – blízkost Kaňku (les, louka, zvlněný terén), říčka nedaleko
- park před školou
- využití koordinátorky jako zdroje informací, námětů, pracovních listů, programů, kontaktů
- chovatelský, turistický kroužek, kr.ochránců přírody (založení)
- využití grantů, oslovení sponzorů
- rozšířit spolupráci v regionu, okolí KH – vodohospodáři, třídírna odpadu...
- spolupráce mezi školami
- mimoškolní činnosti
- spolupráce s městem, veřejností (i kdyby jen v podobě rodičů)
- úprava školního dvora (beton. plocha) – využít
- soutěže žáků
- zdravý životní styl a pohyb

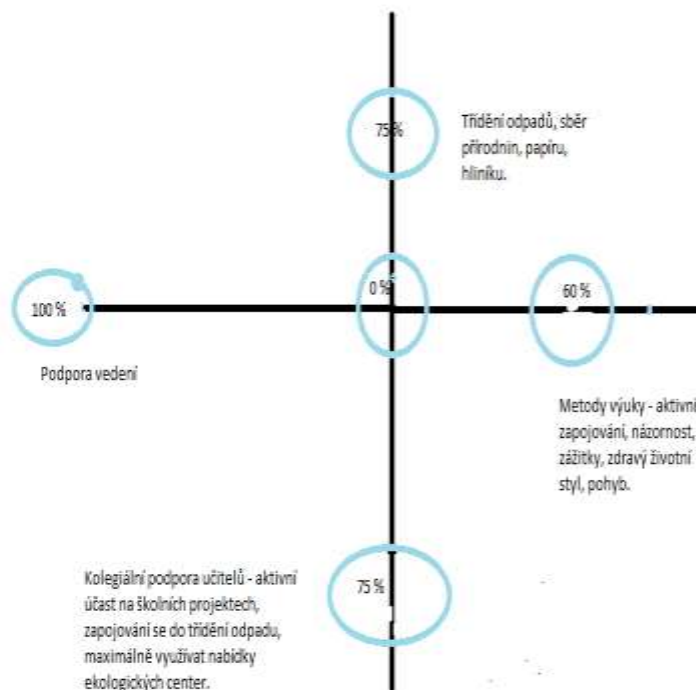
T

Threats – ohrožení, Co by mohlo ohrozit zdárnou realizaci EVVO cílů?

- podrývání EVVO rodiči, nezáměr rodičů, nízká motivace žáků od rodičů
- nedostatek financí na projekty

- špatné ohodnocení pedagogů
- negativní přístup některých žáků
- organizační náročnost, časová tíseň
- komunikace s ostatními
- přetížení pedagogů
- bagatelizace témat, ne všichni EVVO a její témata cítí jako velmi důležitá
- pravidla chování k přírodě

Volitelný analytický nástroj - Dračí graf

III.3.2 Realizační cíle v oblasti EV vycházející ze SWOT analýzy

1. Organizace výuky EVVO

Všichni pracovníci školy se přičiní (realizováním PT, příkladným chováním...) na motivaci žáků v oblasti EVVO.

EVVO je v rámci průřezových témat včleněna do všech vyučovacích předmětů, školních (každý školní rok probíhá na celé škole v rozsahu minimálně 4 hodin projekt Den Země nebo Den zdraví), ročníkových (minimálně 2x během školního roku absolvujeme interaktivní besedy s organizací Pod Horami), třídních projektů, aktivit (např. školy v přírodě celého prvního stupně, péče o rostliny ve třídách, péče o zeleň ve skleníku, na školním dvoře a u školy).

Pravidelný úklid okolí školy + zapojení se do akce „Uklidme Česko“.

Učit více venku – poskytnout dětem přírodu jako pestrou „učebnu“;

2. Zájmové vzdělávání

EVVO je zařazeno do výchovné činnosti školní družiny (pravidelně probíhají projekty k danému ročnímu období tematicky zaměřené na živočichy, rostliny, i v rámci spolupráce s organizací Pod Horami).

Na 1. i 2.st. dojde v každém školním roce pokud možno k založení alespoň jednoho kroužku s EVVO tematikou (chovatelský, ochránářský, turistický, přírodopisný, ekologický...).

Zavést na 1.stupni biologickou soutěž (např. poznávání živočichů, rostlin). Tato soutěž pravidelně probíhá v rámci školní družiny.

3. Vzdělávání pedagogů

Během každého školního roku se alespoň 1-2 učitelé z obou stupňů školy zúčastní dalšího vzdělávání v oblasti EVVO (myšlen alespoň jeden seminář jinou vzdělávací organizací).

Koordinátor EVVO se bude snažit ve školním roce zařídit pro celý kolektiv pedagogů společný seminář na EVVO téma.

Na realizaci EVVO se budou podílet všichni pedagogičtí pracovníci.

4. Financování

Škola bude hledat finanční zdroje pro realizaci EVVO (v každém roce se pokusíme cíleně hledat alespoň jednoho sponzora pro ekologické aktivity školy).

Se získanými sponzorskými dary se účelně naloží v rámci dalšího vzdělávání pedagogů, k lepšímu vybavení pomůckami k výuce EVVO na škole.

5. Spolupráce

Učitelé si dle svých předmětů vyhledají vhodné organizace v regionu pro spolupráci, či rozšíří a budou pokračovat ve spolupráci stávající.

Třídní učitelé budou postupně prohlubovat spolupráci rodiny a školy, zlepšit vztah mezi školou a rodinou žáků (rodiče budou alespoň 1x ročně osloveni k účasti na ekologickém programu školy).

Škola spolupracuje s neziskovou organizací Pod Horami (v rámci třídních, ročníkových, ale i školních projektů), 3x ročně zapojuje rodiče do sběru starého papíru, během celého školního roku pomáhají se sběrem hliníku.

Škola se může zapojit do spolupráce s nějakým ekologickým centrem, střediskem (např. Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim, Ekocentrum Huslík, dříve Polabské ekocentrum ZO ČSOP Polabí, NSEV Kladno-Čabárna, Toulcův dvůr Praha, Centrum ekologické výchovy Hrachov, Ekologické centrum Orlov, o.p.s., EC Chaloupky Kněžice, atd....) a využije jeho nabídky, např. výukový program, ekovýchovný pobyt, atd.

6. Provoz školy

Učitelé, vychovatelé a ostatní zaměstnanci budou svým chováním a jednáním vzorem pro své žáky (třídí odpad, začneme používat recyklovaný papír do kopírek a tiskáren, šetří energie).

V celé škole třídíme odpad (papír, plasty, sklo, směsný).

Vedení školy se zamyslí nad využitím a úpravou školního dvora „do zelena“ (učebna pod širým nebem).

Každá třída celoročně pečuje o zeleň ve své učebně.

7. Role koordinátora

Koordinátor bude v průběhu celého školního roku nápomocen všem pracovníkům školy v realizaci EVVO cílů a sám se aktivně zapojí.

Koordinátor bude poskytovat všem pedagog. pracovníkům výukové materiály, programy, kontakty apod.

Koordinátor bude informovat o novinkách, aktualitách a plnění EVVO cílů, vzdělává se.

1x ročně zpracuje výroční zprávu o realizaci EVVO, kterou přednese na pedagogické radě.

Výchovně - vzdělávací cíle v EVVO:

Hlavní cíl č. I: žák si vytvoří pozitivní, odpovědný, ohleduplný vztah a přístup k životnímu prostředí, přírodě a rodnému kraji, úctu ke všemu živému

Dílčí cíl č. I.1: žák propojí své vědomosti, znalosti a dovednosti z přírodovědných oborů s EVVO a potažmo praxí

- informace

Žák vysvětlí co je to ekosystém.

Žák popíše základní ekosystémy ve svém okolí, jejich stavbu, fungování, odlišnosti a význam.

- dovednosti

Žák dokáže pracovat s určovacím, preparačním materiálem

Žák zná základní podmínky života a je si vědom jejich možného ohrožení (voda, půda)

Žák pozná a pojmenuje základní druhy rostlin, živočichů, hub ve svém okolí (badatelská výuka v přírodě)

Žák umí využívat např. bylinky nacházející v blízkém okolí

Žák pravidelně pečuje o rostliny ve třídě

Žák se pravidelně stará o ptáčky v zimě, navštěvuje nejbližší záchrané stanice

- postoje

Žák si uvědomí význam základních organismů v přírodě a vyvodí tak opodstatnění ochrany ohrožených druhů, jejich přirozeného prostředí.

Žák chápe důležitost udržení vyvážených vztahů mezi organismy.

Žák ctí veškeré formy života.

- návaznost na RVP

Při naplňování tohoto cíle budou využita následující témata z průřezového tématu EV:

Ekosystémy – les, pole, louka, rybník, moře, tropický deštný les, lidská sídla

- prostředky k dosažení cíle

Vycházky

Pozorování přírody

Práce s přírodními materiály

Práce s určovacími materiály, literaturou

Výukové programy (ekocentra)

- **indikátor**

Žák pozná, rozliší 30 - 50% základních druhů rostlin, živočichů ve svém okolí.

Dílčí cíl I.2: žák se chová šetrně k životnímu prostředí, popíše přírodně a kulturně významná, hodnotná místa své obce

- **informace**

Žák objasní, co jsou to přírodní zdroje.

Žák rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje.

Žák zná alternativy nahrazující použití neobnovitelných přírodních zdrojů.

Žák se informuje o stavu životního prostředí ve svém regionu.

Žák vyjmenuje kulturní, historické památky města.

Žák vyjmenuje přírodní zajímavosti (památný strom, chráněná území).

Žák definuje základní geografické pojmy ve vztahu ke svému regionu.

Žák zná lokální problémy svého okolí, dokáže navrhnout možná řešení nápravy.

- **dovednosti**

Žák vysvětlí význam vody, půdy, ovzduší pro život.

Žák dokáže porovnat obnovitelné a neobnovitelné zdroje.

Žák najde na mapě města a jeho okolí základní kulturně historické a přírodní zajímavosti.

Žák je schopen fyzicky vyhledat základní významná místa (kulturní i historická).

- **postoje**

Žák chce z vlastní vůle žít tak, aby nepoškozoval životní prostředí.

Žák chápe svou závislost na planetě Zemi a uvědomí si vlastní chování vůči ní.

Žákovi není lhostejný stav životního prostředí v jeho okolí.

Žák je schopen změnit své jednání a chování k životnímu prostředí.

Žák se informuje o stavu životního prostředí ve svém regionu.

Žák si váží kulturně historický i přírodních hodnot svého okolí.

Žák je pyšný na svoje město, na svůj domov.

Žák se z vlastního zájmu informuje o aktuálním dění ve své obci.

- **návaznost na RVP**

Při naplňování tohoto cíle budou využita následující témata z průřezového tématu EV:

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a hospodaření s odpady

Základní podmínky života - voda, půda, ovzduší a přírodní zdroje, energie

- **prostředky k dosažení cíle**

Vycházky, tematické návštěvy institucí

Pozorování přírody

Besedy s odborníky

Dokumenty, filmy (zapojení do práce, ne pouhé zhlédnutí)

Aktuální informace z běžně dostupných informačních zdrojů

Tradiční Den Kutné Hory (postupné pro ročníky)

Spolupráce s knihovnou v Kutné Hoře

Účast na historických a dalších městských akcích

Vycházky na přírodně významná místa

- **indikátor**

Žák se aktivně zapojuje do ochrany přírody na 40 – 80 %.

Žák se z 60 % orientuje v památkách města, pozná z 50% přírodní zajímavosti ve svém nejbližším okolí.

Dílčí cíl I.3: žák minimalizuje odpad, dále využívá vytríděný odpad (upcykling)

- **informace**

Žák popíše barevné rozlišení kontejnerů pro tříděný odpad.

Žák vlastními slovy vysvětlí zpracování tříděného odpadu.

Žák uvádí rozdíly v nakládání s tříděným odpadem a se směsným odpadem, dokáže popsat, jak jsou využity vytríděné suroviny

dovednosti

Žák rozliší různé druhy odpadu.

Žák je schopen odpad správně třídit.

Žák je schopen osvěty nejbližšího okolí.

- **postoje**

Žák si uvědomí význam třídění odpadu.

Žák považuje třídění odpadů za pozitivní pro člověka (pro sebe).

Žák považuje třídění odpadu za běžnou nenáročnou činnost, kterou provozuje ve škole i doma.

Žák upřednostňuje recyklovatelné výrobky.

- **návaznost na RVP**

Při naplňování tohoto cíle budou využita následující témata z průřezového tématu EV:

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a hospodaření s odpady

Prostředky k dosažení cíle

Osvětové letáky

Údržba odpadových koutů

Soutěže

Pravidelné relace v rozhlase

Tematicky zaměřené dny

Využití velké škály internetových zdrojů, organizací a nabídek

- **indikátor**

Žák se snaží např. upravit, využít předměty, které by odevzdal do tříděného odpadu

(např. staré triko přešít, využít na něco dalšího, využít součástky z porouchaného přístroje na něco jiného...).

Obecný cíl I.	Dílčí cíl	Aktivity, prostředky	Výstupy	Indikátor splnění	Zdroj ověření	Rizika
Žák si vytvoří pozitivní, odpovědný, ohleduplný vztah a přístup k životnímu prostředí, přírodě a rodnému kraji, úctu ke všemu živému	I.1: žák propojí své vědomosti, znalosti a dovednosti z přírodovědných oborů s EVVO a potažmo praxí	Vycházky Pozorování přírody – badatelská výuka v přírodě Práce s přírodními materiály Práce s určovacími materiály, literaturou Výukové programy (ekocentra) Péče o rostliny ve třídě Péče o ptáčky v zimě Návštěvy nejbližší záchrané stanice	karty s přírodninami, herbáře prezentace prezentace záznam, výstup z výuk. programu	Žák pozná, rozliší 30 - 50% základních druhů rostlin, živočichů ve reportáži z vycházek svém okolí	Fotodokumenace Test – ověření znalostí o přírodninách	Absence žáků při vybraných aktivitách Nízká úroveň aktivity žáků Nevhodně zvolený program
	I.2: žák se chová šetrně k životnímu prostředí, žák popíše přírodně a kulturně významná, hodnotná místa své obce	Vycházky, tematické návštěvy institucí Pozorování přírody Besedy s odborníky Aktuální informace z běžně dostupných informačních zdrojů Tradiční Den Kutné Hory (postupně pro ročníky)	reportáže z vycházek prezentace reportáže zpracování dat	Žák se aktivně zapojuje do ochrany přírody na 40 – 80 %.	Fotodokumentace Získané poznatky umět aplikovat v praxi Rozhovor Fotodokumenace	Absence žáků při vybraných aktivitách Selhání techniky Nezáživné pojetí besed Nízká aktivita žáků Absence žáků při

		Spolupráce s knihovnou v Kutné Hoře Účast na historických a dalších městských akcích Vycházky na přírodně významná místa	Prezentace Reportáže Reportáže, prezentace	Žák se z 60 % orientuje v památkách města, pozná z 50% přírodní zajímavosti ve svém nejbližším okolí.	Rozhovor Test – ověření nových poznatků	vybraných aktivitách Nízká aktivita žáků Špatné počasí
	I.3: žák minimalizuje odpad, dále využívá vytríděný odpad	Osvětové letáky Údržba odpadových koutů Soutěže Pravidelné relace v rozhlase Tematicky zaměřené dny Využití velké škály internetových zdrojů, organizací a nabídek	Pravidelné vyhodnocení třídění odpadu Vyhodnocení výsledků soutěží Prezentace Tvorba plakátů	Žák používá ve svém životě alespoň 3 z 5 recyklovatelných výrobků.	Fotodokumentace Poučné aktivity pro děti předškolního věku	Nedostatek materiálu Neochota žáků se zapojit Neochota naslouchat Špatné počasí, absence žáků Selhání techniky

Hlavní cíl č. II.: žák dokáže popsat a vysvětlit hlavní globální problémy, jejich příčiny a možná řešení

Dílčí cíl II.1: žák popíše hlavní globální problémy

- informace

Žák vysvětlí co je to ekologický problém.

Žák definuje nejdůležitější enviromentální problémy.

- dovednosti

Žák analyzuje současnou situaci prostředí ve svém okolí (zjistí si na MÚ).

- postoje

Žák si uvědomí, že se ho ekologické problémy osobně týkají.

- návaznost na RVP

Při naplňování tohoto cíle budou využita následující témata z průřezového tématu EV:

Vztah člověka k prostředí - ekologický problém a nerovnoměrnost života na Zemi

- prostředky k dosažení cíle

Spolupráce zeměpisu, fyziky, přírodopisu nad propojením tématu

Využití všech informačních zdrojů: učitelé, učebnice, encyklopedie, odborné texty, internet

Beseda s odborníkem

Projektová výuka v rámci ročníků

Program ekocentra

- indikátor

Žák zvládne popsat 3 z 5 globálních problémů.

Dílčí cíl II.2: žák vysvětlí příčiny globálních problémů, zná důsledky lidského chování na životní prostředí

- informace

Žák zná platné příčiny ekologických problémů.

- dovednosti

Žák se seznámí s různými vědeckými názory a zkoumá jejich rozporuplnost .

Žák posoudí závažnost globálních problémů.

- **postoje**

Žák si uvědomí význam znalosti příčin globálních problémů pro jejich odstranění.

- **návaznost na RVP**

Při naplňování tohoto cíle budou využita následující témata z průřezového tématu EV:
vztah člověka k prostředí - ekologický problém a nerovnoměrnost života na Zemi

- **prostředky k dosažení cíle**

Využití všech informačních zdrojů: učitelé, učebnice, encyklopedie, odborné texty, internet
Beseda s odborníkem. Projektová výuka v rámci ročníků

Vycházky

- **indikátor**

Žák je schopen popsat, objasnit alespoň 3 z 5 příčin enviromentálních problémů.

Dílčí cíl II.3: žák navrhne řešení ekologických problémů, sám se podílí na jejich řešení

- **informace**

Žák zná současné řešení ekologických problémů.

- **dovednosti**

Žák nalezne v různých informačních zdrojích možná řešení.

Žák hledá a zamýšlí se nad možnými variantami řešení, východiska - srovnává je s obecně známými. Žák dovede o svém uvažování diskutovat.

- **postoje**

Žák si je vědom nutnosti efektivního hledání funkčních řešení.

- **návaznost na RVP**

Při naplňování tohoto cíle budou využita následující témata z průřezového tématu EV:
Vztah člověka k prostředí - ekologický problém a nerovnoměrnost života na Zemi

- **prostředky k dosažení cíle**

Využití všech informačních zdrojů: učitelé, učebnice, encyklopedie, odborné texty, internet
Beseda s odborníkem

Projektová výuka v rámci ročníků

indikátor

Žák nalezne alespoň 2 možná řešení enviromentálních problémů.

Obecný cíl II.	Dílčí cíl	Aktivity, prostředky	Výstupy	Indikátor splnění	Zdroj ověření	Rizika
Žák dokáže popsat a vysvětlit hlavní globální problémy, jejich příčiny a možná řešení	II.1: žák popíše hlavní ekologické problémy	Spolupráce zeměpisu, fyziky, přírodopisu nad propojením tématu Využití všech informačních zdrojů: učitelé, učebnice, encyklopedie, odborné texty, internet Beseda s odborníkem Projektová výuka v rámci ročníků Program ekocentra	Reportáže Prezentace Reportáž Prezentace	Žák zvládne popsat 3 z 5 globálních problémů.	Fotodokumentace Rozhovor Test ověření nabytých poznatků rozhovor fotodokumentace	Neochota spolupráce mezipředmětových komisí Nedostatek informací Nízká aktivita žáků, selhání techniky
	II.2: žák vysvětlí příčiny environmentálních problémů : zná důsledky lidské činnosti na životní prostředí	Využití všech informačních zdrojů: učitelé, učebnice, encyklopedie, odborné texty, internet Beseda s odborníkem Projektová výuka v rámci ročníků Vycházky Používání ekologicky šetrných prostředků (mýdla, prací, mycí prostředky)	Prezentace Reportáž Prezentace	Žák je schopen popsat, objasnit alespoň 3 z 5 příčin environmentálních problémů.	Rozhovor Fotodokumentace	Nedostatek informací Nízká aktivita žáků, selhání techniky
	II.3: žák navrhne řešení ekologických probl., sám se podílí na jejich řešení	Využití všech informačních zdrojů: učitelé, učebnice, encyklopedie, odborné texty, internet Beseda s odborníkem Projektová výuka v rámci ročníků	Prezentace Reportáž Prezentace Pravidelný „úklid“ nejbližšího okolí města, jít příkladem spolužákům, rodičům, další m spoluobčanům města.	Žák nalezne alespoň 2 možná řešení environmentálních problémů.	Rozhovor Fotodokumentace	Nedostatek informací Nízká aktivita žáků, selhání techniky

Hlavní cíl č. III: Rozvinout větší iniciativu žáků, pedagogů a zaměstnanců v péči o prostředí školy

Dílčí cíl č. III.1 : Žáci, pedagogové, zaměstnanci školy pečují o dřeviny, rozlišují je. Pečují pravidelně o prostředí školy.

- informace:

Žák vysvětlí, popíše, co obnáší péče o dřeviny.

Žák ví, jak zacházet s pomůckami potřebnými k péči o dřeviny.

Žák vysvětlí, objasní svůj přístup k okolí školy.

Žák chápe principy správné komunikace mezi spolužáky.

- dovednosti

Žák rozpozná rozdíl mezi stromem, keřem.

Žák poznává jednotlivé druhy dřevin, orientuje se v jejich druzích, v nárocích na podmínky prostředí a péči.

Žák se učí spolupracovat se spolužáky.

Žák ovládá pravidla slušného chování, mezilidské komunikace.

- postoje

Žák přistupuje poctivě a zodpovědně k péči o dřeviny.

Žák není lhostejný k péči o prostředí školy.

U žáka je podpořena chuť k péči o okolní prostředí.

Žák má aktivní přístup k péči o okolí školy.

Žák povzbuzuje k péči o okolí školy spolužáky, členy rodiny.

- návaznost na RVP

Při naplňování tohoto cíle budou využita následující témata z průřezového tématu EV:

Vztah člověka k prostředí – náš životní styl

Ekosystémy - kulturní krajina

Vztah člověka k prostředí – náš životní styl

- prostředky k dosažení cíle

Sehnat sponzorské dary k nákupu potřeb k výsadbě, pěstování dřevin

Vypracovat návrhy – vizualizace projektu

Brigáda tříd v koniferách, v lese

Zisk dřevin

Zajištění svodu dešťové vody

- **indikátor**

Počet přeživších dřevin (záznam – počet zasazených dřevin)

90 - 100% účast žáků, pedagogů, ostatních zaměstnanců školy

Žák se naučí pečovat o dřeviny.

Obecný cíl III.	Dílčí cíl	Aktivity, prostředky	Výstupy	Indikátor splnění	Zdroj ověření	Rizika
Rozvinout větší iniciativu žáků, pedagogů a zaměstnanců v péči o prostředí školy	III.1 : Žáci, pedagogové, zaměstnanci školy pečují o dřeviny, rozlišují je, pečují pravidelně o prostředí školy	Sehnat sponzorské dary k nákupu potřeb k výsadbě, pěstování dřevin Vypracovat návrhy – vizualizace projektu Brigáda tříd v koniferách, v lese Zisk dřevin, zajištění svodu dešťové vody	Ozelenit terasu, dvůr školy instrukce k péči (pravidelnost, důslednost- pracovat bude každá třída se svým učitelem) fungující plán péče ostatní zaměstnanci se budou starat během prázdnin Sazenice Svod vody	Počet přeživších dřevin (záznam – počet zasazených dřevin) 90 - 100% účast žáků, pedagogů, ostatních zaměstnanců školy Žák se naučí pečovat o dřeviny.	Fotodokumentace Ověřitelné znalosti dětí o dřevinách (test) fotodokumentace	Vandalové Predátoři choroby dřevin Špatný přístup, postoj některých jedinců

IV. Roční plán EVVO na školní rok 2024/2025

Viz samostatná příloha k tomuto dokumentu

V. Způsoby vyhodnocení ŠP EVVO

Plnění plánu školního EVVO bude průběžně vyhodnocováno během školního roku (ke každému čtvrtletí při setkání metodického sdružení- dílčí body), 1x za rok pak proběhne důkladnější zhodnocení včetně výroční zprávy plnění EVVO.

VI. Vytvoření a ověření nových výukových jednotek

VI.1 Výuková hodina na environmentální téma „NA STATKU“

Cílová skupina: 1. – 3. třída ZŠ

Cíle: Žák ví, jaké každodenní práce na statku (farmě) jsou důležité pro každodenní chod farmy.

Dokáže popsat, co všechno potřebují hospodářská zvířata ke svému životu.

Vyjmenuje produkty, které se vyrábí ze surovin získaných od hospodářských zvířat, jaké produkty od hospodářských zvířat ve svém životě potřebuje.

Dovednosti: Žák pozná a pojmenuje domácí hospodářská zvířata, dokáže pracovat s určovacím materiálem; zvládne jednoduchý pracovní úkon (např. sebrat vajíčka, donést potravu a vodu dom. zvířatům, vyčistit kotec, shrabat trávu, zamést dvůr, ve stájích).

Postoje: Žák ctí veškeré formy života, chápe důležitost udržení vyvážených vztahů mezi organismy. Žák si váží domácích produktů ze surovin od dom. zvířat, neplýtvá jimi.

Informace: Žák popíše fungování farmy (statku), vysvětlí, co je to ekosystém (lidské obydlí).

Návaznost VH na důležité dokumenty:

Hlavní cíl: Žák si vytvoří pozitivní, odpovědný, ohleduplný vztah a přístup k životnímu prostředí (bude si vážit všech forem života, ctít vše živé).

Dílčí cíl: Žák propojí své vědomosti, znalosti a dovednosti z přírodních oborů s EVVO a potažmo s praxí.

Souvislost VH s RVP, ŠVP:

Očekávané výstupy: znalost ekosystémů , roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků; lidské aktivity (šetření s potravinami, surovinami, max.využití získaných surovin), zdravý životní styl, střídmost (nekonzumní styl života);

uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, poznává domácí zvířata.

Učivo: znaky života, životní potřeby a projevy, průběh, způsob života, výživa, stavba těla, význam pro člověka.

DOV pro EVVO:

Senzitivita (žák se učí přizpůsobovat své chování k živým organismům na základě vyhodnocení jejich základních potřeb).

Zákonnosti (žák jednoduše popíše vybraný výrobní proces).

Klíčové kompetence (RVP, ŠVP):

- k učení: Žák organizuje a řídí vlastní učení, vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v praktickém životě.
- komunikační: Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle, kultivovaně, účinně se zapojuje do diskuse, vhodně argumentuje.
- sociální: Žák účinně spolupracuje ve skupině, přispívá k diskusi v malé skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu.
- pracovní: Žák používá účinně materiály, dodržuje vymezená pravidla, využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Klíčová slova: hospodářská zvířata, potřeby zvířat, práce na farmě, užitek, životní cyklus

Souvislost VH

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho zdraví

Tématický okruh: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Indikátory:

- Žáci na 90 - 100% poznají dle zvuků a obrázků domácí hospodářská zvířata.
- Žáci na 60 – 80% budou vědět, jaké práce na farmě jsou důležité pro denní chod farmy.
- Žáci na 60 – 90% dokáží popsat, co všechno potřebují hospodářská zvířata ke svému životu.
- Žáci dokáží na 70 – 90% vyjmenovat produkty, které se vyrábí ze surovin získaných od hospodářských zvířat, jaké produkty od hospodářských zvířat ve svém životě potřebují.

Stručný přehled aktivit:

Aktivita	Orientační čas
1. Zvuky na farmě	5 min
2. Video – den farmáře	10 min
3. Každodenní práce na farmě	10 min
4. Zvířata a jejich užitek	5 min
5. Galerie – užitek zvířat	15 min

Pomůcky: cd zvuky zvířat, video den farmáře, interaktivní tabule, obrazy, fotografie domácích zvířat, pracovní listy, psací potřeby.

VH předcházelo téma hospodářská domácí zvířata (v hodinách prvouky). Na tuto hodinu v budoucnu naváže exkurze na statek, farmu. Je zakončena diskusí o tom, co děti překvapilo, zaujalo a proč. Je možné se pobavit nad tím, co jiného využívají a pochází to od zvířat.

Průběh, logická struktura VH:

1. *Zvuky na farmě* (5 min)

Pedagog umístí velký obrázek farmy v učebně (např. na tabuli). Aktivita „přenes“ žáky do prostředí farmy. Pedagog žákům sdělí, že bude pouštět nahrávku se zvuky. Žáci si mohou představovat, na jakém místě se nachází a co se kolem nich děje. Je vhodné, aby všichni zavřeli oči, zapojili svou fantazii a představovali si vše, co slyší. Po aktivitě si mohou sdělit, co si představovali.

2. *Video – den farmáře* (10 min)

Učitel žákům pustí jednotlivé sekvence videa s každodenními farmářskými pracemi. Doplnuje je různými otázkami (s ohledem na čas a věk dětí).

3. *Každodenní práce na farmě* (10 min)

Každý žák dostane svůj pracovní list a zamyslí se nad otázkou: Co všechno dělá farmář na statku? Popřemýšlí, jaké činnosti je potřeba každý den udělat na statku. Odpovědi mohou psát do svého pracovního listu. Následuje krátké sdílení, co vymysleli. Návrhy může pedagog psát na velký obraz statku.

4. *Zvířata a jejich užitek* (5 min)

Děti se rozdělí do 7 skupin. Každé skupině dá pedagog obrázky jednoho ze zvířat, ke kterým následně hledají obrázky surovin a produktů z jejich surovin. Slovně ho doplní.

5. *Galerie – užitek zvířat* (15 min)

Děti ve skupinkách prochází jednotlivé suroviny a produkty, diskutují nad tím, jaký užitek lidé mají z konkrétního zvířete.

Realizace hodiny, vyhodnocení realizované hodiny

Hodinu na téma *Na statku* jsem realizovala dne 16. 5. 2018. Z celé hodiny je pořízena fotodokumentace, která je přiložena jako obrazová příloha, taktéž i práce dětí.

V úvodu hodiny se děti fiktivně přemístily na statek, farmu. Zavřely oči a poslouchaly zvuky, které mohou běžně slyšet na statku. Zapojily tak svoji fantazii. Představovaly si, na jakém místě se asi právě nachází a co se kolem nich děje. Následovala krátká diskuze o tom, co si děti představovaly, co slyšely.

Pokračovali jsme zhlédnutím ukázek každodenní práce farmáře. Před každou ukázkou (sekvencí) zazněla otázka týkající se konkrétní práce farmáře a následně doplňující otázky.

Další částí bylo jakési shrnutí toho, co jsme viděli na videu. Děti do pracovního listu zapisovaly, co vše musí farmář dělat na své farmě a co všechno zvířata potřebují. Z druhé strany svého PL měly zmenšený obrázek farmy (ten samý visel na tabuli, ale ve velkém formátu). Na ně jsme si ukázali, kde jaká zvířata na statku najdeme a co všechno k farmě patří. Děti si obrázek mohly doma následně vybarvit.

Následovala skupinová aktivita. Mluvčí každé skupinky si vylosoval obrázek hospodářského zvířete. Následně dané skupinky hledaly mezi obrázky ty své. Ke každému zvířeti přiřazovaly suroviny, které nám poskytují hospodářská zvířata a výrobky z jejich surovin. (Tato aktivita navazuje na znalosti dětí z předchozích hodin.) Co děti nedokázaly přiřadit, společně jsme pak návodnými otázkami, indiciemi přiřadily (např. kožený pásek, rukavice, kabát).

Poslední aktivitou jsme si shrnuli jednotlivé cykly zvířat, jejich užitek. Podotkli jsme i rozdílnosti mezi savci a ptáky.

V samotném závěru hodiny jsme ještě diskutovali na téma

A) „životní podmínky

zvířat“, konkrétně u slepic. Jaký je rozdíl mezi slepicí chovanou v kleci s dalšími (jaké kvality bude asi její vajíčko) a slepicí chovanou ve volném výběhu (děti si zkusily prakticky mezi sebou – skupinka znázorňující slepice v kleci a další volně pobíhající).

Kdo se cítil lépe a proč?

B) Jaké je lepší mléko, z kravína nebo z obchodu a proč?

Téma bych ale spíše volila na vícehodinový souvislý celek (na celý den včetně exkurze na farmu, statek, aby si děti veškeré obrázky a zvuky umocnily skutečností, realitou, aby byly přímými aktéry- pozorovateli na statku).

Děti se aktivně zapojovaly do každé z aktivit. Reagovaly relativně pohotově na dotazy k práci farmáře, na potřeby zvířat.

Na 100% děti poznaly dle zvuků a na obrázcích hospodářská zvířata, pojmenovaly správně zvířecí rodinky.

Ze 70% děti správně zpětně odpověděly, jaké každodenní práce na statku (farmě) jsou důležité pro každodenní chod farmy.

Z 80% dokázaly popsat, co všechno potřebují hospodářská zvířata ke svému životu.

Děti zvládly na 75% vyjmenovat produkty, které se vyrábí ze surovin získaných od hospodářských zvířat a jaké produkty od hospodářských zvířat ve svém životě potřebují.

Hodinu považují za zdařilou.

VI.2 Projekt na environmentální téma – PROJEKT ROBINSON

Motto: „Příroda je proti nám ve výhodě, může existovat bez nás, my bez ní zahyneme.“

Popis projektu

Cílová skupina: Projekt je určen pro žáky 3., 4. ročníku základní školy.

Téma projektu: Projekt Robinson si částečně žáci zvolili sami na základě četby (ukázka v čítance pr 3. ročník) a poté, kdy jsem jim nabídla, že by si sami mohli vyzkoušet prožít 3 dny podobné těm, které zažíval knižní a filmový hrdina, rozvíjející určité dovednosti, vedoucí k citovému prožitku a získání nových zkušeností. Navíc, knihu Robinsou Crusoe (od W.Defoa, přeložená J.V. Plevou) budeme společně v hodinách čtení číst. Děti návrhem byly nadšené, souhlasily.

Návaznost na plán EVVO: Projekt směřuje k těmto hlavním a dílčím cílům školního plánu: Hlavní cíl č. I: žák si vytvoří pozitivní, odpovědný, ohleduplný vztah a přístup k životnímu prostředí, přírodě a rodnému kraji, úctu ke všemu živému; Dílčí cíl č. I.1: žák propojí své vědomosti, znalosti a dovednosti z přírodovědných a dalších oborů s EVVO a potažmo praxí.

Cíle projektu (se splněním kritéria SMART - Specifický, Měřitelný, Akceptovatelný, Realizovatelný, Termínovaný): Žáci se podrobněji seznámí s podmínkami života člověka, uvědomí si význam přírody a její přínos pro člověka. Žáci propojí své vědomosti, znalosti a dovednosti z přírodovědných oborů s EVVO a potažmo praxí.

Klíčové kompetence, DOV, KOV: Projekt rozvíjí, naplňuje tyto klíčové kompetence:

- a) k řešení problémů, komunikační, sociálně-personální (dovednost komunikace a spolupráce, schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím);
- b) pracovní (osvojení si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě a jejich uplatňování v každodenním životě);
- c) občanské (vnímání závislosti rozvoje lidské společnosti na přírodě, odpovědné jednání vůči přírodě a prostředí v každodenním životě, vlastní pokora a úcta k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, ocenění hodnoty a krásy přírody a krajiny, vnímání a schopnost hodnocení různých postojů k postavení člověka v přírodě a k jeho chování vůči přírodě);

DOV: senzitivita (vyjádří své pocity při fyzickém kontaktu s přírodou, různými způsoby reflektuje svůj prožitek smyslového kontaktu s přírodou); zákonitosti (uvede jednoduché

příklady potravních vazeb mezi organismy, závislosti organismus prostředí); problémy a konflikty (učí se porozumět odlišným názorům na řešení problému, nalezne vztah mezi příčinou a následkem běžných činností a zdůvodní nezvratnost některých rozhodnutí a chyb); výzkumné dovednosti a znalosti (formuluje jednoduché otázky a na základě vlastního pozorování a zkoumání na ně získává odpovědi, osvojuje si a vyhledává informace ke zkoumaným otázkám v odborné literatuře, porovnává záznam nebo zkušenost z vlastního pozorování přírody s informacemi uvedenými v odborné literatuře, pozoruje a zkoumá přírodní děje pomocí jednoduchých pomůcek a nástrojů); akční strategie (vybere z běžných každodenních činností ty, při kterých může svým chováním snížit jejich dopad na životní prostředí, např. šetří vodou, potravinami).

KOV: rozvoj vztahu k životnímu prostředí (uvědomění si vzájemného vlivu člověka a přírody, rozvoj citlivosti, apod.); poznatky a sociální informovanost (o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o planetě Zemi).

Plán projektu:

Kroky vedoucí k dosažení cíle – vymezení témat, úkolů, rozdělení aktivit mezi řešitele, vytvoření časového harmonogramu organizace práce, přehled pomůcek, stanovení pravidel, výstupy a způsoby vyhodnocení úspěšnosti – vše zadávat do přehledné tabulky.

Časový harmonogram projektu (začátek, konec projektu, hlavní etapy):

1.den (5 vh)

a) motivace,

b) hlavní etapy - činnosti

1. Hledáme pitnou vodu/ ve třídě,
2. Lovíme zvířata/venku,
3. Poznáváme ovoce/venku,
4. Chýše pro Robinsona/ve třídě;

2.den – pokračování v činnostech

5. Poznávání vlastností látek/ venku,
6. Psaní zprávy/venku,
7. Rozcvička s prvky jógy/venku,
8. Deník/ ve třídě;

3.den - 9. Zpráva/ ve třídě,

10. Stavba lodi/ ve třídě.,

11. Cesta domů /ve třídě (zpěv písně Vzhůru na palubu) - konec projektu

Výstup projektu (jak bude vypadat, co bude vyřešeno): Společně ve třídě, na koberci, v „kruhu důvěry“, každý se vyjádří, řekne, která činnost ho bavila nejvíce/kteřá mu umožnila získat nové zkušenosti, poznatky.

Vyhodnocení dosažení cílů: formou autoevaluace, hodnocení jednotlivých činností samotnými žáky, učitelem (zda dosáhnou plánovaných výstupů, cílů projektu, získané poznatky, zkušenosti), fotodokumentace, článek na školním webu, v místním tisku.

Realizace projektu 1.den

Motivace: Seděli jsme všichni společně ve třídě na koberci a hráli hru s posíláním klubička, upravila jsem pravidla pro projekt (běžně slouží k seznámení, vytváření vazeb ve třídě, kamarádství, „pavučina vztahů“). První žák uchopil konec klubička vlny a řekl, jaký zážitek prožil v přírodě během prázdnin. Pak poslal klubičko dál. Každý držel stále provázek, až vznikla síť. Potom jsem pokračovala já : Naše provázky vypadají jako záchranná síť. My budeme letos číst knihu o ztroskotání a záchraně známého hrdiny, Robinsona. Nejprve vám stručně povím začátek jeho příběhu, pak přečtu ukázkou, jak ztroskotal. Pohodlně se uveleďte, zavřete oči a poslouchejte.

Po vyprávění a četbě jsem pustila ukázky nahrávek se zvuky šplouchající vody (moře, potok) a se zvuky ptáků. Pomalu otvírejte oči...každý z nás je teď Robinson a ocitl se na neznámém ostrově. Co uděláme? Co budeme potřebovat, abychom na ostrově přežili?

Děti navrhovaly nejprve ostrov prozkoumat a zjistit, zda se na něm nachází voda, potrava, zda tam nežijí nebezpečná zvířata, zda je tam jeskyně na bydlení, zda jsou tam nějakí obyvatelé apod. Náměty nejprve zapisovaly na tabuli, později po rozdělení se do tří skupin si každá skupinka zapsala své aktivity do tabulky. Aktivity skupiny plnily na různých stanovištích, něco ve třídě, něco venku. S sebou si děti nosily tužky, podložky s tabulkou k zapisování poznatků, závěrů, výstupy. Některé činnosti byly společné (hledání, resp. zjišťování pitné vody, rozcvička, deník), ostatní děti plnily v rámci skupin (na stanovištích se střídaly).

Činnosti :

- Hledáme pitnou vodu: V jedné z těchto dvou nádob je voda, kterou Robinson nabral v moři. Proč ji nemůžeme pít? Ve druhé nádobě je voda ze studánky. Jak bez ochutnávání poznáte, která voda je ze studánky? Na stanovišti byla nádoba s vodou, v níž byla rozpuštěná kuchyňská sůl, a nádoba s vodou z vodovodu. K dispozici měli lihový kahan, zkumavku a držák na zkumavku.

- Lovíme zvířata: Najděte obrázky živočichů ukryté v parku. Do tabulky si pište, kteří z nich jsou ptáci, kteří savci, kteří živočichové jsou nebezpeční, které můžete chovat jako domácí hospodářská a čím je budete živit. Obrázky nechávejte na místě, neprozrazujte místo jejich nálezu/objevu.
- Poznáváme ovoce: Robinson našel na ostrově různé druhy ovoce. Zkuste (charakteristické znaky). U každého stanoviště se postupně vystřídali všichni z každého týmu. Pak si vzájemně v kruhu mezi sebou vyměnili poznatky.
- Chýše pro Robinsona: Jak asi vypadala Robinsonova jeskyně? Víte, kde spal první noc? Proč? O čem asi přemýšlel? Děti uváděly, že asi přemýšlel o tom, jak a z čeho si postaví obydlí. Každá skupina společně nakreslila obrázek chýše. Kolem chýše měl plot, aby byl chráněn před zvěří. Zkuste narýsovat takový plot, aby všechny plaňky byly stejně vysoké.

Realizace projektu 2.den, činnosti :

- Poznáváme vlastnosti látek: Druhý den lovil Robinson z moře věci, které zůstaly ve ztroskotané lodi a které mu mohly usnadnit život na ostrově. Vyzkoušejte sami, které z těchto předmětů mohou plavat a které se potopí. Výsledky si zapisujte do tabulky. Robinson na ostrově sbíral semena a dokonce pěstoval obilí. Dokážete určit, o jaké druhy obilí se jedná? Zapisujte si vše zase do tabulky. V určování vám pomůže klíč k poznávání obilnin. Robinson rozdělával oheň. Víte, jak to dělal? Zapište své návrhy. Zkuste rozdělit tyto látky na hořlavé a nehořlavé.
- Psaní zprávy: Robinson se rozhodl napsat zprávu o svém ztroskotání. Co tam musí napsat, aby ho někdo mohl zachránit? Nejprve proběhne diskuze, pak každá skupina napíše zprávu. Děti společně vzkazy vložily do lahve a lahev uzavřely a zkusily poslat (v lokalitě Pách).
- Rozcvička: Po odeslání zprávy si děti rozložily karimatky na trávu. Následovalo cvičení s prvky jógy (ke zklidnění). ...Vychází slunce, hřeje nás, pomalu vstáváme, protahujeme se, zdravíme slunce, pozdraví ho velcí, pozdraví ho malí, pozdraví ho zajíc, píďalka, kobra...
- Výroba jednoduchých předmětů z přírodních materiálů: Děti si donesly přírodniny, ze kterých vyrobily předměty, které by jim mohly pomoci přečkat období na pustém ostrově (sukně, sekyra, prak, prut,...).

Realizace projektu 3.den, činnosti :

- Deník: Robinson toho už prožil na ostrově tolik, že se rozhodl začít vše zaznamenávat. Jak to má udělat? Děti navrhly, že by si měl psát deníky. Společně jsme vytvořili osnovu pro zachycení prvního a druhého dne, zapsali jsme a poté děti vypravovaly.
- Zpráva: Ukázala jsem žákům láhev, která měla uvnitř svitek papíru: „Podívejte, Robinsoni, k našemu ostrovu připlula lahev se zprávou. Dokážete ji rozluštit? Zpráva byla psaná morseovkou, každá skupina dostala část a pomocí nápovědy, klíče zprávu rozluštila. Děti se tak dozvěděly, že kolem ostrova brzy popluje loď, ale nemůže u břehu přistát, zakotvit, protože všude jsou mělčiny a útesy. Děti navrhly, že by měla postavit loďka a na ní doplout ke korábu.
- Stavba lodi: Pro Robinsona to nebyla snadná záležitost. Musel hodně přemýšlet. Ani vy nebudete mít snadný úkol. Vaše plavidlo musí být postavené jenom z geometrických tvarů. Musí obsahovat alespoň jeden čtverec, obdélník, trojúhelník i kruh. Žáci ve skupinkách rýsovali a vystřihovali tvary z barevného papíru. Potom je nalepovali do tvaru lodí na velký arch papíru.
- Cesta domů Naučili jsme se písničku Vzhůru na palubu. Uklidili jsme vše po sobě a pak opustili ostrov se zpěvem.

Zhodnocení realizovaného projektu

Myslím si, že motivace byla zvolena vhodně. Byla jsem potěšena, že děti reagovaly pozitivně na možnost vyzkoušet si podobně prožít pár dnů jako jejich hrdina z románu.

Žáci za svoji školní docházku už nespočetněkrát pracovali ve skupinkách, činnosti jim z větší části nedělaly potíže. U stanoviště s kahanem jsem pochopitelně musela vykonávat dozor, stejně tak u zjišťování hořlavosti různých materiálů. K poklesu pozornosti došlo v momentě, kdy třída pracovala společně, tudíž větší aktivitu vykonávaly bystřejší, aktivnější děti. Několik zbývajících se buď nezapojilo naplno, spíše jen pozorovalo, některé děti by se více bavily, práci by nechalo na jiných. Když úkol zaměstnával každého, nebyl problém s kázní žáků.

Projekt lze aplikovat v běžné třídě, není nijak náročný na materiální vybavení (to bylo buď školním nebo mým soukromým majetkem.)

Při realizaci projektu byly naplněny cíle jak v oblasti kognitivní, tak i v oblasti rozvoje osobnosti člověka. Žáci objevováním, zaznamenáváním poznatků, experimentů do tabulky,

vyslovováním vlastních hypotéz a jejich ověřováním, porovnáváním s ostatními žáky poznávali nové učivo, rozšířili to již nabyté z předchozích ročníků.

Vzhledem k časové tísní (termín odevzdání zpracovaného projektu) jsem s přípravou dětem pomáhala (zajištění pomůcek).

Co bych udělala jinak: vložila bych v děti větší důvěru při úkolech ohledně zjišťování hořlavosti různých materiálů. Je třeba u dětí pěstovat i schopnost umět rozdělat oheň běžným postupem, tedy dát jim pod neustálým dozorem do ruky sirky. Tento úkol byl pro ně pozorováním, ale z důvodu mých obav z toho, že by mi to bylo vedením vytýkáno, že jsem dala dětem do ruky sirky. Příště už bych si to asi dokázala obhájit....

Osvědčilo se: pro lepší výkon dětí je výhodnější jim poskytnout více prostoru k možnosti seberealizace každého, aby si každý našel, objevil v sobě to, co ho baví a dostal tak možnost se předvést; nechávat je více se rozhodovat o možnosti náplně, obsahu takových „akcí“, projektů, atd.

Domnívám se, že projekt (rozvržen do 3 dnů vyučování – z důvodu mé výuky i v jiné třídě, trvající cca 12 hodin) se celkově zdařil, na dětech bylo vidět nadšení, elán, radost z aktivit.

VII. Zdroje

Coufalová, Jana: Projektové vyučování pro první stupeň základní školy, Fortuna, Praha 2010

RVP - Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. VÚP Praha 2005

ŠVP - Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka Kutná Hora 2007

www.mzp.cz

www.zelenykruh.cz

www.zstgm.kutnahora.cz

<https://www.youtube.com/watch?v=eKFTSSKzWA&index=1&list=PLXuk7oyEWBfeKGT>

[MO3bI_rViYnZ9KQGjt](https://www.youtube.com/watch?v=eKFTSSKzWA&index=1&list=PLXuk7oyEWBfeKGT) (staženo 3.7. 2018)

VIII. Přílohy

Propagace školní EVVO (komentář k prezentaci)

Cíl propagace naší školní EVVO : Dosáhnout vyšší úrovně environmentální výuky. Vést žáky, kolegy, rodiče k tomu, aby ochranu přírody chápali jako nedílnou součást svého života.

Na koho je zaměřená propagace školní EVVO : Vedení školy, žáky, všechny pedagogické a ostatní pracovníky školy, rodiče, občany města.

Co bude předmětem propagace : Aktivity, projekty: třídění odpadu, sběr přírodnin, hliníku (plánovaná adopce surikaty), pravidelný úklid okolí školy (každá třída), bydliště (zapojení se do každoroční akce Uklidme Česko), pravidelný projekt Den Země, Den zdraví, učit více v přírodě, soutěže (fotografická – nejzajímavější, nejhezčí fotka stromu, byliny, momentky z přírody; poznávání rostlin – biologická – i na 1. stupni)

Argumenty k použití podpory školního EVVO : Chceme vychovávat žáky, kteří chápou smysl a důležitost ekologického chování, kteří nadále budou uplatňovat osvojené návyky – třídit odpad, šetřit energii, šetřit s vodou, dodržovat zdravý životní styl, budou ohleduplní, poctiví, tolerantní. Rozvíjet citlivost, vstřícnost a tvořivost lidí při řešení problémů v péči o přírodu a utváření postojů, které vedou ke smysluplnému využívání přírodních zdrojů, podporují střídmost, nekonzumní způsob života. Vzdělávat je k trvale udržitelnému rozvoji. Hledání harmonie mezi člověkem a přírodou, hledání rovnováhy mezi uspokojováním lidských potřeb a odpovědnosti vůči ostatním lidem a budoucím generacím i přírodě jako celku.

Nástroje, prostředky kterými bude školní EVVO uskutečňovaná :

- Vycházky
- Pozorování přírody – badatelská výuka v přírodě
- Práce s přírodními materiály
- Práce s určovacími materiály, literaturou
- Výukové programy (ekocentra)
- Péče o rostliny ve třídě, ve skleníku, na školním dvoře
- Péče o ptáčky v zimě
- Návštěvy nejbližší záchrané stanice
- Pozorování přírody
- Besedy s odborníky

- Aktuální informace z běžně dostupných informačních zdrojů
- Tradiční Den Kutné Hory (postupné pro ročníky)
- Spolupráce s knihovnou v Kutné Hoře
- Účast na historických a dalších městských akcích
- Vycházky na přírodně významná místa
- Osvětové letáky
- Údržba odpadových koutů
- Soutěže
- Tematicky zaměřené dny
- Spolupráce zeměpisu, fyziky, přírodopisu nad propojením tématu
- Využití všech informačních zdrojů: učitelé, učebnice, encyklopedie, odborné texty, internet
- Projektová výuka v rámci ročníků
- Sponzorské dary k nákupu potřeb k výsadbě, pěstování dřevin
- Brigáda tříd v koniferách, v lese
- Zisk dřevin, zajištění svodu dešťové vody

Kdy/jak často bude propagace probíhat : materiály k EVVO na 1. a 2.stupni (na chodbách), webové stránky školy, zřízení přírodovědně turistického kroužku i ve školním roce 2021/2022- bude probíhat týdně, někdy i o víkendech (výlety, exkurze) – zprávy na webu školy – prezentace kroužku, FAIR TRADE snídaně pro děti a zaměstnance školy (2.květnová sobota- resp.pátek) – podpora zdejších chovatelů a výrobců (vejce, mléko, sýr mouka; káva, čaj) + prezentace.... PROČ.....

Priority v propagaci školní EVVO : Vedení školy, děti, ostatní pedagogy a zaměstnance školy, rodiče, ostatní veřejnost zaujmout, přesvědčit v čem je smysl a důležitost ekologického chování, aby uplatňovali osvojené návyky – třídit odpad, šetřit energii, šetřit s vodou, dodržovat zdravý životní styl, budou ohleduplní, poctiví, tolerantní; aby rozvíjeli citlivost, vstřícnost a tvořivost při řešení problémů v péči o přírodu a utváření postojů, které vedou ke smysluplnému využívání přírodních zdrojů, podporují střídmost, nekonzumní způsob života.

Fotodokumentace z výukové hodiny Na statku

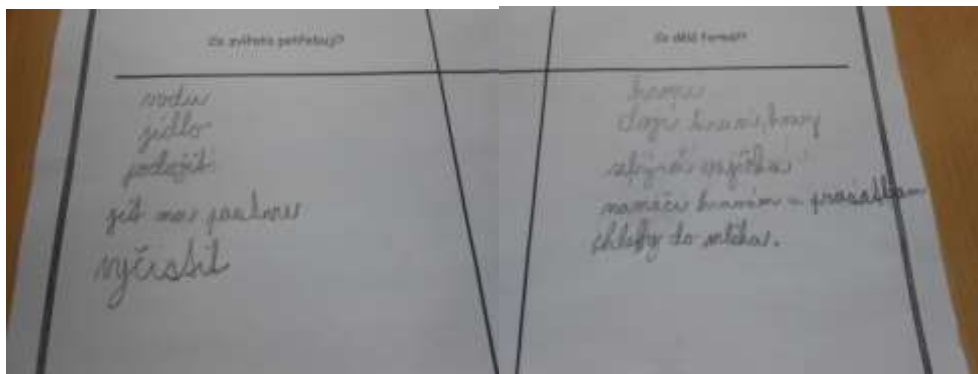
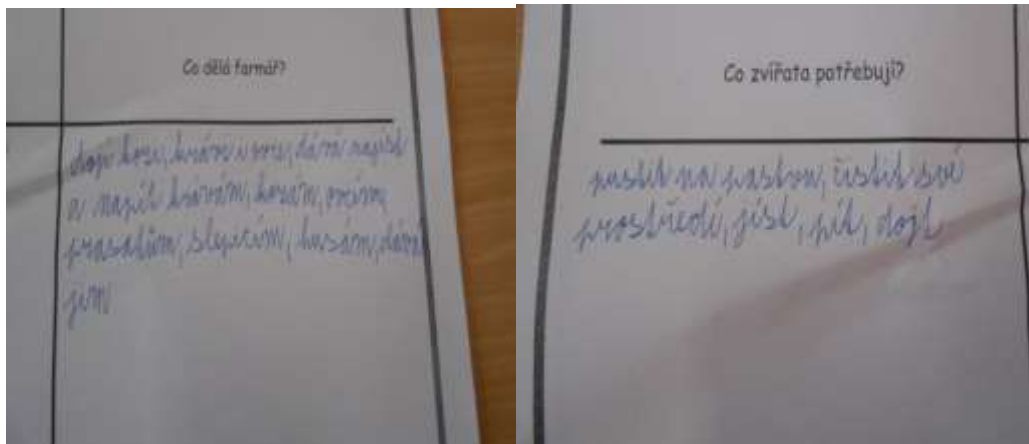

zvuky na farmě, farmář, zvířata

co potřebují zvířata, co potřebuje farmář k práci, den farmáře

užitek zvířat

kterým slepičkám je lépe, které snáší kvalitnější vajíčko?

Pomůcky k projektu Robinson

Text písně: *Vzhůru na palubu* (K. Černochoch)

„Vzhůru na palubu, dálky volají, vítr už příhodný vane nám. Tajemné příběhy nás teď čekají, tvým domovem bude oceán. Vlnoví plachty vítr nadouvá, žene loď v širou dál, kolébá boky plachetnice, jak by si s ní jenom hrál. Posádku ani škuner neleká, bouře ni uragán, přítomnost země oznámí nám přiletem kormorán.

Náš ostrov vzdálený z vln se vynoří, z příboje snů našich pustý kraj, zátoku písčitou úsvit odhalí, háj palem, útesy bílých skal. Příd' krájí vlny i tvůj čas, srdce tvé tluče rázně, nástrahy moře, nebezpečí, s přáteli zvládneš- li snáz. V přátelství najdeš pevnou hráz, zbaví tě smutku, bázně. Zítřa až naše cesta skončí, staneš se jedním z nás.“

Odkazy na youtube – zvuky přírody, zvířat, ptáků :

Moře: <https://youtu.be/nqVMXnjKPys>

Děšť: <https://youtu.be/0fsGqhtU2DA>

Potok: <https://youtu.be/MwIJI-maroo>

Les: https://youtu.be/N5dJ_nIOYRY

Zvířata volně žijící: <https://youtu.be/-ZkRaOGrySo>

Ptáci 1: <https://youtu.be/gKrS3pZE0Iw>

Ptáci2: <https://youtu.be/BRbqqYUFvck>

Ptáci 3: <https://youtu.be/MvdDXhohfLM>

Ptáci4: <https://youtu.be/7HSJg2SJVZk>

Ekosystémy: <https://youtu.be/nztndOZvERk>

Další pomůcky na projekt: kniha Robinson Crusoe, klubko vlny, šátky, nahrávky se zvuky ptáků, moře, potůčku + pc, tabulky pro jednotlivé skupiny (k zápisu úkolů, činností, ...), nádoby s vodou, sůl, lihový kahan, zkumavka + držák, obrázky živočichů, ovoce a plody (banán, pomeranč, jablko, blumy, broskve, nektarinky, citron, kiwi), balící papír + fixy + pastelky, nádoba s vodou, drobné předměty, které plavou /které se ve vodě potopí, vzorky semen obilovin, luštěnin, plodin + klíč k určování, vzorky hořlavých /nehořlavých látek, láhev s uzávěrem, svitek papíru se zprávou od Robinsona, barevné papíry, nůžky, lepidlo, Morseova abeceda, karimatky

Fotodokumentace (vlastní) k projektu Robinson

motivační hra

záznamy po „lovení“ zvířat

zkoumání, která voda je sladká, která je slaná

ochutnávka plodů

návrh na „stavbu“ chýše a plotu

vlastnosti látek (plavou na vodě/ponoří se)

vlastnosti látek (hořlavost /nehořlavost)

psaní zprávy

posílání vzkazu

možnosti rozdělávání ohně v přírodě

cvičení jógy

výroba předmětů z přírodnin

deník – osnova

k ostrovu připlula lahev se zprávou, luštění vzkazu

příprava „stavby“ malé loďky

„konstrukce“ lodi

